

GEBRUIKERSGIDS ZORGZWAARTEPAKKETTEN 2010

Jeugdigen met een licht verstandelijke beperking

- Algemene informatie
- Informatie per zorgzwaartepakket (ZZP)

CVZ

College voor zorgverzekeringen

Informatie over zorgzwaartepakketten voor jeugdigen met een licht verstandelijke beperking

Inhoud

Inleiding	4
Algemene informatie	6
Zorg en begeleiding in een behandelcentrum	6
Andere zorg en begeleiding	7
De indicatie is het toegangsbewijs	8
Zorg die bij je past met het zorgzwaartepakket	9
Hoe kun je kiezen?	10
Hoeveel uur zorg kun je verwachten?	12
Wat moet het behandelcentrum voor jou doen?	14
Kwaliteit	15
Als je geen behandeling meer nodig hebt	17
Wat moet je doen als...	18
Pakket 1	20
Wonen met enige behandeling en begeleiding	
Pakket 2	26
Wonen met behandeling en begeleiding	
Pakket 3	32
Wonen met intensieve behandeling en begeleiding, kleine groep	
Pakket 4	38
Wonen met zeer intensieve behandeling en begeleiding	
Pakket 5	44
Besloten wonen met zeer intensieve behandeling en begeleiding	

Praktische zaken	50
Begrippenlijst	50
Instanties en websites	52
Cliëntenorganisaties	54

Inleiding

Voor wie is deze gids?

Deze gids is voor jeugdigen met een licht verstandelijke beperking. Ze hebben ook nog andere problemen. Deze gids is ook voor jou. Misschien heb je al een tijdje hulp gehad, maar heb je nog steeds problemen. Je kunt dan naar een orthopedagogisch behandelcentrum gaan. In de rest van de gids noemen we dit een behandelcentrum. Je blijft daar dan een tijdje wonen. De mensen daar helpen jou om je problemen op te lossen. Die mensen kunnen jou goed helpen.

Waarom deze gids?

Er staat veel informatie in deze gids. Die informatie is handig voor als je gaat kennismaken bij een behandelcentrum. In deze gids staat bijvoorbeeld wat er allemaal gebeurt in een behandelcentrum. En wanneer je kunt kiezen naar welk behandelcentrum je gaat. En wat voor hulp je krijgt. Woon je al in een behandelcentrum? Dan kun je deze gids gebruiken als je met het behandelcentrum gaat praten over wat jij nodig hebt. Je ouders of voogd kunnen deze gids ook lezen als ze meer willen weten.

Leeswijzer

Twee delen en een bijlage

In deze gids staat eerst wat algemene informatie. Daarna leggen we uit wat je moet weten over de vijf zorgzwaartepakketten. Daarna komt een bijlage.

Algemene informatie

In de algemene informatie staat hoe je zorg kunt krijgen. Ook staat er wat voor zorg je kunt krijgen. We leggen ook uit wat een zorgzwaartepakket is.

Beschrijving van de zorgzwaartepakketten

Hierin geven we meer informatie over de vijf verschillende zorgzwaartepakketten. Voor wie zijn de pakketten? En wat kun je ervan verwachten?

Bijlage: Praktische zaken

In de bijlage staat handige informatie. Je vindt hier een lijst met uitleg van verschillende woorden. En er staan ook adressen in en telefoonnummers.

Wat moet je lezen?

Het is goed om de algemene informatie helemaal te lezen. Weet je al welk zorgzwaartepakket je krijgt? Lees dan ook het stuk over jouw pakket. Je hoeft dan de andere zorgzwaartepakketten niet te lezen. Je kunt ook de bijlage lezen als je meer wilt weten.

Heb je na het lezen toch nog vragen?

We proberen om in deze gids alles zo goed mogelijk uit te leggen. Maar misschien heb je na het lezen toch nog vragen. Of je begrijpt iets niet. Je kunt altijd aan iemand vragen om uit te leggen wat er staat. Bijvoorbeeld aan je ouders, voogd of iemand bij het behandelcentrum. Of aan je huisarts.

Je kunt ook nog ergens anders vragen stellen:

In sommige plaatsen is een bureau van de stichting MEE. Daar werken mensen die veel weten over alle soorten zorg. En over de hulp die jij nodig hebt. In veel plaatsen is een informatieloket bij het gemeentehuis. Hier kun je vragen stellen over wonen, gezondheid en zorg. Je kunt vragen stellen bij organisaties voor klanten. Dit zijn cliëntenorganisaties. Je kunt ook vragen stellen bij zorgkantoren en zorginstellingen.

In de bijlage staan de namen en adressen van deze organisaties. Daarin staan ook de namen en adressen van andere organisaties.

Algemene informatie

Zorg en begeleiding in een behandelcentrum

Sommige jeugdigen hebben een licht verstandelijke beperking. Maar niet alleen dat. Ze hebben ook andere problemen. Hieronder staan een paar voorbeelden. Jij hebt misschien niet al deze problemen. Maar sommige problemen zul je wel herkennen.

Voorbeelden

Op school kun je je moeilijk concentreren. Of je krijgt makkelijk hele erge ruzie met iemand. Dan ga je vechten. Misschien heb je een psychiatrische ziekte. Daardoor ben je misschien in de war, of druk. Of niet zo vrolijk. Ook kun je problemen hebben met je gedrag. Meestal heb je niet alleen zelf problemen. Je hebt vaak ook problemen met je ouders. Of met je broer of zus. Jullie kunnen niet goed met elkaar omgaan. En jullie hebben vaak ruzie. Of je ouders hebben juist nooit aandacht voor jou. Bijvoorbeeld omdat ze verslaafd zijn aan drugs. Of omdat ze niet goed weten hoe ze je moeten opvoeden.

Een tijdje ergens anders wonen

Door deze problemen weet je niet goed wat je moet doen. Je weet niet wat normaal is. Dan kun je dingen gaan doen die gevaarlijk zijn voor jou of voor anderen. Ook kun je dingen gaan doen die vervelend zijn voor jou of voor anderen. Je kunt dan nog meer problemen krijgen. Dan is het beter dat je een tijdje ergens anders gaat wonen. Bijvoorbeeld in een behandelcentrum.

Wat is dat, een behandelcentrum?

In een behandelcentrum krijg je behandeling en begeleiding. Je krijgt hulp, en de mensen daar zorgen dat het beter met je gaat. Je leert dat je dingen anders moet doen. En je leert hoe je minder problemen kunt hebben. Als je

problemen met je ouders hebt, leren jij en je ouders om die problemen op te lossen.

Hoe lang blijf je daar wonen?

Je blijft daar meestal tot je 23 jaar bent. Of tot je weer thuis kunt wonen. Of tot je andere zorg kunt krijgen.

Moet je naar school als je in een behandelcentrum woont?

Als je in een behandelcentrum woont, moet je meestal wel naar school. Of jij naar school moet, lees je in jouw zorgzwaartepakket.

Andere zorg en begeleiding

Het kan ook zijn dat je problemen hebt, maar dat je niet in een behandelcentrum hoeft te wonen. Dan kun je wel andere hulp krijgen. Hieronder leggen we uit waar je deze hulp kunt krijgen.

1. Consultatiebureau of Centrum voor jeugd en gezin

Als jouw ouders vragen hebben over opvoeden en opgroeien, dan kunnen zij naar een consultatiebureau gaan. Je kunt ook hulp krijgen van een consultatiebureau. Over een tijdje komen daar speciale centra voor. Dit heet dan een centrum voor jeugd en gezin. Een consultatiebureau kan je helpen bij kleine problemen. Als je grote problemen hebt, dan zegt het consultatiebureau dat je ergens anders betere hulp kunt krijgen. Dan moet je meestal naar Bureau Jeugdzorg.

2. Bureau Jeugdzorg

Bureau Jeugdzorg kan je verschillende soorten hulp geven. Ze kunnen bijvoorbeeld hulp regelen voor jouw hele gezin. Ze kunnen ook alleen voor jou hulp regelen. Bureau Jeugdzorg kan ook regelen dat je thuis hulp krijgt van een andere instelling. Bijvoorbeeld van een instelling voor geestelijke gezondheidszorg. Of dat je een psychiatrische behandeling krijgt of andere zorg.

3. MEE-organisatie

Je ouders kunnen ook aan een MEE-organisatie vragen of ze willen helpen om goede hulp voor jou te vinden.

Moet je naar school en waar woon je?

Als je de hulp krijgt die hierboven staat, ga je wel gewoon naar school. Je woont meestal gewoon thuis. Sommige jeugdigen wonen een tijdje niet thuis. Bijvoorbeeld als ze een tijdje naar een instelling voor geestelijke gezondheidszorg moeten.

De indicatie is het toegangsbewijs

Het is belangrijk dat je de hulp krijgt die jij nodig hebt. Daarom moet iemand eerst kijken welke hulp je nodig hebt. Dit heet een indicatie. Het Centrum Indicatiestelling Zorg, het CIZ, geeft deze indicatie. In de indicatie staat welke hulp jij nodig hebt. Je kunt in twee gevallen een indicatie aanvragen bij het CIZ:

1. Je hebt voor het eerst zorg nodig.
2. Je krijgt al zorg, maar er verandert iets in jouw situatie.

Hierdoor heb je meer of minder hulp nodig.

Wie vraagt de indicatie aan?

Je kunt zelf de indicatie aanvragen. Als je dat zelf niet kunt, dan kan iemand van jouw familie dat doen. Bijvoorbeeld je vader of je moeder. Of een voogd. Een behandelcentrum kan geen indicatie voor je aanvragen. Het behandelcentrum kan je wel helpen bij het aanvragen van een indicatie. Ook een gezinsvoogd kan daarbij helpen.

Wat doet het CIZ met jouw aanvraag?

Het CIZ kijkt goed naar hoe het met jou gaat. Ze kijkt of jij zorg kunt krijgen. Daarna maakt het CIZ een indicatiebesluit. Hierin staat welke zorg jij nodig hebt en hoeveel zorg je kunt krijgen. Je moet deze zorg dan ook krijgen.

Wil je weten hoe het CIZ bekijkt welke zorg je krijgt? Ze hebben hierover een folder. Je kunt aan het CIZ vragen of ze deze folder naar jou willen opsturen. In de bijlage van deze gids staan het adres en telefoonnummer van het CIZ.

De vijf zorgzwaartepakketten voor licht verstandelijk gehandicapten

1. Wonen met enige behandeling en begeleiding
2. Wonen met behandeling en begeleiding
3. Wonen met intensieve behandeling en begeleiding, kleine groep
4. Wonen met zeer intensieve behandeling en begeleiding
5. Besloten wonen met zeer intensieve behandeling en begeleiding

Zorg die bij je past met het zorgzwaartepakket

Het CIZ kan in de indicatie zeggen dat het goed voor jou is om ergens anders te wonen. Op een speciale plek. Dit is ook een veilige plek en je krijgt daar hulp. Maar niet iedereen heeft evenveel zorg nodig. Daarom zijn er vijf zorgzwaartepakketten. In ieder pakket staat hoeveel zorg iemand kan krijgen.

Jouw situatie kan iets veranderen. Krijg je een tijdje zorg, dan kan het zijn dat het pakket niet meer goed is voor jou. Dan heb je een nieuwe indicatie nodig. Je kunt dan een ander pakket krijgen. Je krijgt dan dus andere zorg.

Wat staat er in een zorgzwaartepakket?

In een zorgzwaartepakket staat waar je hulp bij nodig hebt. Wat je nog moet leren en wat je nog moeilijk vindt. Daarna staat er welke behandeling en begeleiding je krijgt. En hoeveel behandeling je krijgt. Bij elk zorgpakket ga je een tijdje in een behandelcentrum wonen. Je woont dus niet thuis.

Vijf zorgzwaartepakketten

Er zijn vijf verschillende zorgzwaartepakketten.

Pakket 1

Pakket 1 is vooral voor jeugdigen die zelfstandig willen gaan wonen. Maar dat kunnen ze niet alleen. Ze hebben hierbij hulp nodig. Deze hulp krijgen ze van een behandelcentrum.

Pakket 2, 3, 4 en 5

De pakketten 2 tot en met 5 zijn voor jeugdigen die een tijdje veel hulp nodig hebben. Ze gaan dan in een behandelcentrum wonen. Ze wonen daar meestal een paar jaar. Daarna gaan zij weer thuis wonen bij hun ouders. Of bijvoorbeeld bij een tante of ergens anders waar ze hulp krijgen.

Wanneer ga je naar het behandelcentrum?

Heb je een indicatie voor een zorgzwaartepakket gekregen? Dan wordt jouw indicatie doorgegeven aan een behandelcentrum bij jou in de buurt. Dit behandelcentrum belt jou dan op. Soms is er een wachtlijst. Dan kun je dus niet meteen naar het behandelcentrum.

Hoe kun je kiezen?

Wonen in een behandelcentrum

Kun je zelf kiezen waar je gaat wonen?

Met de indicatie van het CIZ kun je een behandelcentrum uitkiezen waar je heen wilt. Helaas kun je niet altijd helemaal zelf kiezen.

Wanneer mag je niet zelf kiezen?

Heel soms zijn de problemen van iemand zo erg, dat hij naar een behandelcentrum moet. Dit heet gedwongen opname. Bij een gedwongen opname mogen jij en je ouders dus niet zelf kiezen naar welk behandelcentrum jij

gaat. Je kunt gedwongen worden opgenomen als je gevaarlijk bent voor jezelf. Of als je gevaarlijk bent voor anderen.

Er is ook een wet waarin staat wanneer iemand een gedwongen opname moet krijgen. Dan moet de rechter daar ook over beslissen. Dat heet een rechterlijke machtiging. Er is ook nog een Onder Toezicht Stelling (OTS). Een OTS betekent dat een voogd jouw ouders helpt. De gezinsvoogd helpt je ouders dan bijvoorbeeld met jouw opvoeding.

Wie wonen er in een behandelcentrum?

Als je een tijdje in een behandelcentrum woont, dan woon je daar meestal in een kleine groep. Zo'n groep heet een leefgroep. Iedereen heeft een eigen kamer. Er is ook vaak een kamer waar iedereen elkaar kan ontmoeten.

Waar is dat behandelcentrum?

Soms ligt een behandelcentrum op een groot terrein. Dit terrein is beschermd. Het is een veilige plek om te wonen. Maar een behandelcentrum kan ook in een woonwijk zijn.

Hoe kun je het beste kiezen?

Kun je kiezen naar welk behandelcentrum je gaat? Dan is het natuurlijk belangrijk om te kijken welk behandelcentrum het beste bij jou past. Maar hoe kun je het beste kiezen? Hieronder staan een paar tips.

1. Kennismakingsgesprek bij een behandelcentrum

Je kunt naar een behandelcentrum gaan en een afspraak maken om kennis te maken. Dan kun je bijvoorbeeld de volgende vragen stellen:

- Hoe lang blijf ik hier?
- Hoe ziet mijn dag er uit?
- Wat zijn de regels?
- Ga ik naar school?

- Wat doe ik na schooltijd?
- Wat krijg ik te eten?
- Mag ik sporten?
- Kan ik mijn hobby blijven doen?
- Hoe vaak mag ik naar huis?
- Mogen mijn vrienden komen logeren?

Maar er zijn natuurlijk nog veel meer vragen te bedenken!

2. Gesprek met andere jeugdigen in een behandelcentrum

Je krijgt veel informatie van het behandelcentrum. Maar je weet pas echt hoe het is als je er woont. Daarom kan het handig zijn om een keer te praten met iemand die er al woont. Of met de ouders of gezinsvoogd van iemand die er al woont.

3. Meer informatie

De organisatie MEE kan je helpen. De mensen die daar werken, kunnen je helpen om te kiezen naar welk behandelcentrum je gaat. Ook de mensen van een cliëntenorganisatie kunnen je helpen. Of kijk op de website www.kiesbeter.nl.

Hoeveel uur zorg kun je verwachten?

Je krijgt de behandeling en de begeleiding die in jouw zorgzwaartepakket staan. Maar je moet wel letten op de volgende dingen.

In de indicatie staat welk zorgzwaartepakket jij krijgt. In deze gids staat uitgelegd welke zorg je krijgt en ook hoeveel. In de beschrijving van jouw pakket staan deze uren aangegeven als een bandbreedte. Dat betekent dat de uren die je krijgt, gemiddeld liggen tussen de aantallen die genoemd worden. Er staat bijvoorbeeld: Je krijgt gemiddeld tussen de 23 en 28 uur zorgtijd. Met de instelling maakt jou afspraken over welke zorg daar voor jou bij hoort.

Die uren zijn een gemiddelde. Het is dus ook mogelijk dat je soms in een week minder uur zorg nodig hebt dan er in jouw pakket staat. Een andere week weer meer zorg. Ook daarover maakt je afspraken met het behandelcentrum. Ook kan het zo zijn dat je gemiddeld iets meer of minder krijgt dan iemand anders met hetzelfde pakket.

Begeleiding in de groep

Je krijgt niet altijd zorg in je eentje. Soms doe je ook iets in een groep. We geven een voorbeeld.

Je woont in een leefgroep van een behandelcentrum. In jouw pakket staat bijvoorbeeld dat je 23 tot 28 uur zorg per week krijgt. Dit heet de zorgtijd. De zorgtijd is eigenlijk het aantal uren dat het behandelcentrum jou gemiddeld kan helpen.

Een paar uur daarvan is voor zorg die alleen jij krijgt. Je krijgt bijvoorbeeld hulp bij een hobby of een sport. Of je hebt een gesprek met je ouders. Of je krijgt therapie. Je hebt ook een paar uur voor jezelf. Je doet ook dingen in een groep. Je hebt bijvoorbeeld een gesprek met anderen, als therapie. De begeleiders letten ook op jou. Dan doen ze overdag, 's nachts en in het weekend. Zo kan niemand iets doen wat gevaarlijk is.

Net als andere jeugdigen ga je naar school. Soms is het beter dat je niet naar school gaat. Dan ga je overdag iets anders doen. Bijvoorbeeld een training waarin je je kunt voorbereiden op werken.

In jouw zorgtijd zit ook de tijd dat de begeleider met jouw ouders of voogd gaat praten.

In dit voorbeeld lijkt het of je niet de hele dag begeleiding krijgt. Maar er is altijd iemand die oplet wat jij en de anderen in jouw leefgroep doen.

Wat moet het behandelcentrum voor jou doen?

Het behandelcentrum moet een paar dingen doen:

- **Afspraken maken**

Het behandelcentrum moet afspraken met je maken. Bijvoorbeeld over wat voor zorg je krijgt. Ze moeten de zorg geven die jij nodig hebt. Want iedereen heeft een andere behandeling nodig. Ook kun je zeggen wat voor hobby's je hebt en wat je leuk vindt.

- **Behandelplan maken**

Jouw behandelcentrum schrijft de afspraken op in een behandelplan. Hier staat in waar jij hulp bij nodig hebt. En waar je zelf aan moet werken om beter te worden. Je bespreekt het behandelplan minimaal een keer per jaar met het behandelcentrum. Heeft het behandelcentrum gedaan wat ze moesten doen? Wil je andere zorg of heb je nieuwe hobby's? Het behandelcentrum kan het behandelplan ook al eerder veranderen. Bijvoorbeeld als je je beter gedraagt. Tussendoor bespreek je vaker de dingen waar je zelf aan moet werken.

- **Behandelplan bespreken**

Het behandelcentrum zorgt ervoor dat jij en jouw ouders of voogd het behandelplan steeds met dezelfde begeleider bespreekt.

- **Zorg ruilen**

Je kunt altijd delen van jouw zorg omruilen. Want misschien wil je liever dat iemand je een uurtje helpt met het omgaan met je geld dan dat je met anderen gaat sporten.

- **Duidelijke informatie geven**

Het behandelcentrum moet steeds aan jou vertellen wat je moet weten. Ze moeten dit ook duidelijk vertellen.

Wat staat er in het behandelplan?

Een begeleider van het behandelcentrum maakt samen met jou en je ouders of voogd afspraken over welke zorg jij krijgt. Deze afspraken komen in het behandelplan.

In het behandelplan staat de volgende informatie:

- *Wat het behandelcentrum voor jou doet*

Wat ga jij de komende tijd leren? En welke hulp krijg jij daarbij? Soms moet je bepaalde vaardigheden leren. Soms moet je leren om minder of juist meer te doen.

- *Wat jij wilt doen en wat je leuk vindt*

Je kunt niet altijd doen wat jij wilt. Het moet wel passen bij jouw behandeling. Maar je kunt wel zeggen wat jouw hobby's zijn. En wat voor hulp je daarbij nodig hebt. Het behandelcentrum probeert zoveel mogelijk rekening te houden met wat jij leuk vindt.

- *Wat de afspraken zijn met jouw ouders en met de school*

Bijvoorbeeld wanneer je ouders op bezoek mogen komen.

Kwaliteit

Het maakt niet uit wat voor zorg je krijgt, het behandelcentrum moet altijd voor een paar dingen zorgen. Bijvoorbeeld:

- Je woont in een schoon huis.
- Je krijgt begeleiding om je dagen in te delen.
- Je begeleiders zorgen ervoor dat jij schoon en verzorgd bent.
- Je begeleiders letten op jouw gezondheid.
- Je krijgt gezond eten en drinken.

Het behandelcentrum zorgt voor jouw opvoeding en ontwikkeling.

Je leert hoe je met mensen kunt samenleven. En bijvoorbeeld hoe je werk kunt krijgen.

Deze dingen zijn de basiskwaliteiten. Het is per persoon verschillend hoe je met deze basiskwaliteiten omgaat. We geven een voorbeeld.

Voorbeeld

Het behandelcentrum zorgt ervoor dat jij schoon en verzorgd bent. De meeste jeugdigen kunnen heel goed hun eigen lichaam verzorgen. Maar soms moet er wel iemand tegen ze zeggen dat ze dat moeten doen. De begeleider zal dat dan zeggen.

Wat staat er in de wet?

Het behandelcentrum moet jou goede zorg geven. Dat staat in de wet. Er zijn een paar organisaties die kijken of het behandelcentrum goede zorg geeft. Bijvoorbeeld de Inspectie voor de Gezondheidszorg. Het zorgkantoor let ook op of het behandelcentrum wel goede zorg geeft. De kwaliteit van de zorg moet namelijk goed blijven.

Heb je klachten?

Vind je dat jouw behandelcentrum geen goede zorg geeft? Dan kun je bellen of schrijven naar de klachtencommissie van het behandelcentrum. Als ze niets doen met je klacht, kun je naar de Inspectie voor de Gezondheidszorg of naar het zorgkantoor gaan. De adressen staan in de bijlage.

Wat doet het zorgkantoor?

Het zorgkantoor is een kantoor voor verzekeringen voor zorg. Het zorgkantoor betaalt daarom de kosten van het zorgwaartepakket aan het behandelcentrum. Het zorgkantoor let ook op of de zorg goed is. Het zorgkantoor sluit een contract met het behandelcentrum. In het contract staat wat goede zorg is.

Als je geen behandeling meer nodig hebt

Je woont niet je hele leven in een behandelcentrum of leefgroep. Je woont er maar een tijdje. Maar waar ga je daarna heen? Dat is verschillend. Je moet kiezen waar je gaat wonen als je behandeling is afgelopen. Het behandelcentrum waar je tot die tijd hebt gewoond, helpt jou en je ouders om een goede keuze te maken. Wat is voor jou het beste? Hoeveel hulp en begeleiding heb je nodig? En hoe kun je dit regelen?

Waar kun je gaan wonen?

Sommige jeugdigen gaan weer thuis bij hun ouders wonen. Of bij een oom en tante. Je kunt ook thuis hulp krijgen van een instelling, als het nodig is. Dan hoef je niet weer naar het behandelcentrum.

Andere jeugdigen kunnen zonder hun ouders wonen. Maar helemaal zonder begeleiding wonen kunnen de meeste niet. Er zijn dan verschillende plekken om te gaan wonen met begeleiding. Voor sommige woonvormen heb je een indicatie van het CIZ nodig. Hierna staat welke woonvormen dat kunnen zijn.

Welke woonvormen zijn er?

Er zijn verschillende woonvormen.

1. Je kunt begeleid wonen in een wijk. Dan heb je een eigen kamer. Daar heb je ook een kamer waar je met anderen kunt praten of andere dingen kunt doen.
2. Misschien ben je wel te oud geworden voor een behandelcentrum voor jeugdigen met een lichte verstandelijke beperking. Als je dan toch nog veel begeleiding nodig hebt, kun je gaan wonen in een instelling voor mensen met een verstandelijke beperking. Daar krijg je hulp bij dingen die moeilijk voor jou zijn.
3. Er zijn ook andere plekken waar je met begeleiding kunt wonen. Zoals bijvoorbeeld in de maatschappelijke opvang of in een gezinsvervangend tehuis.

Wat moet je doen als...

Hieronder staan een paar vragen die je kunt hebben. De antwoorden staan ernaast. Je leest ook waar je meer informatie kunt krijgen. Begrijp je niet goed wat je moet doen als je dit gelezen hebt? Vraag dan aan iemand anders om het uit te leggen. Bijvoorbeeld aan iemand van het behandelcentrum, je ouders of voogd.

Vraag	Antwoord	Hulp
Ik ben het niet eens met mijn indicatie. Wat kan ik doen?	Je kunt een brief sturen naar het CIZ. In de brief moet je vertellen waarom je het niet eens bent. Deze brief moet je binnen 6 weken sturen nadat je jouw indicatie hebt gehad. Het CIZ moet dan nog een keer kijken hoe het met jou gaat.	Bij de MEE kun je meer informatie krijgen. Het Informatie- en Klachtenbureau Gezondheidszorg (IKG) kan je helpen bij het schrijven van de brief.
Waar staat in de wet wat voor zorg ik moet krijgen?	Dit staat in de AWBZ en het AWBZ Kompas. Kijk hiervoor op www.cvz.nl .	Het zorgkantoor / jouw zorgverzekeraar kan je meer informatie geven.
Wat mag ik verwachten van het behandelcentrum?	In de zorgzwaartepakketten staat wat iemand mag verwachten van het behandelcentrum. Het is ook verschillend per persoon wat voor zorg je krijgt.	zorgkantoor / je zorgverzekeraar kan je meer informatie geven over de zorg waar jij volgens de wet recht op heeft. Je maakt samen met het behandelcentrum afspraken over de zorg die je wilt krijgen. Als je daar samen niet uitkomt, kun je jouw zorgverzekeraar bellen.

Vraag	Antwoord	Hulp
Is het behandelcentrum beter of slechter dan andere?	Soms is er een onderzoek gedaan naar hoe tevreden de klanten zijn. De website www.kiesbeter.nl laat verschillen tussen zorginstellingen zien. Soms is er een keurmerk. Dit betekent dat het behandelcentrum heel goed is.	De zorginstelling kan je informatie geven over hoe tevreden klanten zijn. Heeft de zorginstelling een keurmerk? Dan kunnen ze je daarover ook informatie geven. Ook het zorgkantoor kan je informatie geven over hoe goed een zorginstelling is. De MEE-organisatie in uw regio kent de instellingen in uw regio goed. MEE kan u ook informatie over de kwaliteit geven.
Ik vind de zorg niet goed. Wat kan ik doen?	Je kunt een klacht indienen bij het behandelcentrum. Ieder behandelcentrum heeft regels hoe ze klachten behandelen. Je kunt bij het zorgkantoor vragen wat je kunt doen.	Als je de zorg niet goed vindt, kun je altijd eerst praten met de directeur van de zorginstelling. Kom je er samen niet uit, dan kun je een klacht indienen bij de instelling. Je kunt ook een klacht indienen bij het zorgkantoor. Het IKG kan je daarbij helpen.
Ik vind dat het behandelcentrum slecht is. Wat kan ik doen?	Je kunt dat zeggen tegen de directeur van het behandelcentrum. Je kunt ook een klacht indienen.	Wil je een klacht indienen omdat het behandelcentrum slecht is? Dan kun je dat doen bij de Inspectie voor de Gezondheidszorg en bij het zorgkantoor.
Ik wil weten welk budget hoort bij mijn zorgzwaartepakket.	De Nederlandse Zorgautoriteit (NZa) geeft informatie over de prijzen die voor de pakketten zijn berekend.	Op de website van de NZa vindt je de actuele prijzen van de zorgzwaartepakketten.

Pakket 1

Wonen met enige behandeling en begeleiding

Wonen met enige behandeling en begeleiding betekent dat je zo zelfstandig mogelijk woont. Je leert hoe je straks zo zelfstandig mogelijk kunt wonen en leven. Je krijgt in dit pakket een tijdje een behandeling in een behandelcentrum.

Voor wie is pakket 1?

Je hebt een licht verstandelijke beperking. Waarschijnlijk heb je al een keer een behandeling gehad. Bijvoorbeeld voor de problemen die je had door je gedrag. Met die gedragsproblemen kun je nu beter omgaan. Maar je vindt het toch moeilijk om helemaal zelfstandig te leven. Je kunt ook psychiatrische problemen hebben.

Welke zorg heb je nodig?

Behandeling en begeleiding

Met je gedragsproblemen kun je nu beter omgaan. Je hebt behandeling en begeleiding nodig. Daardoor kun je nog niet zelfstandig leven. Daarom woon je niet thuis, en woon je ook niet zelfstandig. Door de begeleiding die je krijgt word je zelfstandiger. Je kunt dan straks zo veel als mogelijk zelf wonen, werken en je hobby's doen. En alle andere dingen die bij het leven horen.

Je hebt trainingen nodig om vaardigheden te leren. Met deze vaardigheden word je zelfstandiger. En daardoor word je zekerder van jezelf.

Verzorging en opvoeding

Je kunt meestal goed voor jezelf zorgen. Maar niet altijd even goed als een ander die even oud is als jij. Een begeleider moet soms aan je vragen of je er wel aan denkt dat je sommige dingen moet doen. Zoals douchen en je haar wassen. De begeleider let dus wel op je.

Wat krijg je in pakket 1?

Hieronder kun je lezen welke zorg je met pakket 1 kunt krijgen. Dit is een algemene beschrijving. Dat betekent dat de zorg die jij echt krijgt misschien net iets anders is.

Hoe woon je en hoe leef je?

Je woont in een instelling voor jongeren met een licht verstandelijke beperking. Dit kan een flat of een huis zijn. Je hebt een eigen kamer. Er zijn ook kamers waar iedereen kan komen. Als je een probleem hebt of je weet het even niet meer, dan is er altijd een begeleider in de buurt. Daar kun je dan heen gaan. Of je belt even.

Hoeveel uur zorg krijg je?

Je krijgt gemiddeld 12,5 tot 15,5 uur zorg en hulp per week bij het wonen. De hoeveelheid zorg en hulp kan van week tot week verschillen.'s Nachts is er altijd een begeleider. Je krijgt:

- hulp bij jouw eigen verzorging
- begeleiding
- behandelingen door een deskundige
- trainingen
- gesprekken met je ouders.

Overdag ga je meestal naar je werk of naar school. Of je hebt training. De uren dat je werkt of naar school gaat horen niet bij de uren die je krijgt voor zorg.

De zorgtijd is bedoeld voor hulp die je alleen krijgt en voor hulp die je in een groep krijgt. Zoals samen eten, dagbesteding, of sociale activiteiten. De hoeveelheid zorg die je krijgt kan per week verschillen.

Je maakt afspraken met het behandelcentrum over welke zorg je precies krijgt. Het behandelcentrum krijgt een vergoeding voor de zorg die jij krijgt. Het behandelcentrum maakt samen met jou (en je ouders of wettelijk vertegenwoordiger) een zorgplan. In dit plan staat precies hoeveel zorg en hulp je krijgt. Maar ook welke zorg en hulp je krijgt. De instelling evalueert het zorgplan minimaal één keer per jaar met jou.

Wat doe je tijdens de behandeling?

In de behandeling proberen de begeleiders de problemen in je gedrag op te lossen. Je krijgt ook training. Je krijgt de training die jij nodig hebt. Je leert bijvoorbeeld om beter om te gaan met andere mensen. Of om je netjes te gedragen. Er zijn ook trainingen voor wonen. Zoals koken. Maar ook hoe je met geld om moet gaan. En er zijn nog veel meer trainingen. Dit zijn maar een paar voorbeelden.

Afspraken in een behandelplan

Het behandelcentrum maakt samen met jou een behandelplan. De begeleiders overleggen ook met je ouders of voogd. In het behandelplan staat precies hoeveel behandeling en begeleiding je krijgt. Maar ook welke behandeling en begeleiding je krijgt. Wat ga je leren en welke hulp krijg jij daarbij? Het behandelcentrum bespreekt het behandelplan minimaal één keer per jaar met jou. Tussendoor bespreken de begeleiders vaker wat jij nog moet leren en welke hulp je nodig hebt.

Welke zorg krijg je?

Behandeling en begeleiding

Je kunt de hele dag dingen vragen aan begeleiders. Soms duurt het wel even voordat een begeleider tijd voor jou heeft. Bijvoorbeeld omdat een begeleider iemand anders aan het helpen is. Het is voor jou niet gelijk een probleem als je dan even moet wachten op deze begeleider. Vaak zijn jouw problemen ook niet zo erg dat je meteen hulp nodig hebt.

De begeleiding zorgt ervoor dat je bepaalde dingen doet op een dag. Ze helpen je door soms tegen je te zeggen dat je iets moet doen. Bijvoorbeeld dat je niet moet vergeten dat de vuilniszak naar buiten moet. Maar ook dat je niet heel laat moet gaan slapen als je de volgende dag vroeg naar je werk moet.

Je krijgt vooral begeleiding om steeds meer zelf te kunnen doen. Of om hetzelfde te kunnen, maar dan met minder begeleiding. Wat de begeleiding precies doet, ligt aan wat jij nodig hebt en wat je moet leren. Je krijgt ook behandeling. Daarin leer je om je beter of anders te gedragen.

Verzorging en opvoeding

Een begeleider helpt je bij jouw verzorging, als dat nodig is. De meeste dingen kun je zelf. De begeleider vraagt soms aan je, of je wel alles doet wat je moet doen. Of de begeleider zegt van tevoren iets tegen je, zodat je het niet vergeet.

Je woont in een flat of een huis. Je zorgt samen met de anderen die daar wonen voor het huishouden. Je moet bijvoorbeeld schoonmaken en koken. Dat is logisch, want jullie wonen daar.

Speciale zorg

Het behandelcentrum zorgt voor een huisarts als dat nodig is. Ze moeten ook zorgen voor een tandarts, en voor jouw medicijnen. Deskundige mensen van het behandelcentrum helpen de begeleiders hoe zij moeten omgaan met jouw problemen. Je krijgt zo hulp bij je problemen met je gedrag. En er is extra aandacht voor je als je steeds dezelfde problemen hebt.

Dagbesteding

Op dagen in de week ga je naar school. Hoef je volgens de wet niet meer naar school? Dan heb je meestal een baan. Of misschien loop je stage bij een bedrijf. Of je doet andere dingen. Misschien bereid je je voor op een baan.

Als je niet naar school gaat, of niet aan het werk bent, kun je andere dingen doen. Deze dingen helpen je bij jouw behandeling. Je krijgt bijvoorbeeld therapie. Je leert dan om je anders te gedragen. En om zelfstandiger te worden.

Pakket 2

Wonen met behandeling en begeleiding

Wonen met behandeling en begeleiding betekent dat je woont op een veilige plek. Je krijgt behandeling en begeleiding van een behandelcentrum.

Door de behandeling worden jongeren zelfstandiger binnen een groep. Bij kinderen gaat de behandeling vooral over opvoeding.

Voor wie is pakket 2?

Je hebt een licht verstandelijke beperking. Je hebt problemen met je gedrag. Ook kun je psychiatrische problemen hebben. Je hebt vooral hulp nodig om jouw leven in te delen. Je moet leren om te gaan met dingen die belangrijk zijn in het dagelijkse leven. Zo kun je later zelfstandiger worden.

Welke zorg heb je nodig?

Behandeling en begeleiding

Je hebt problemen met je gedrag. Daarvoor heb je behandeling en begeleiding nodig. Daarom woon je een tijdje niet thuis. Je gaat in een leefgroep wonen. In een leefgroep leer je hoe je je anders kunt gedragen. Ook in een groep. En je leert dingen die je moeilijk vindt.

Bij kinderen is er ook aandacht voor de opvoeding. Zo leren ze de dingen waar ze later wat aan hebben.

Jouw dag moet overzichtelijk zijn. Het behandelcentrum deelt de dag voor je in. Je doet dezelfde dingen op dezelfde tijden. Je leert dat als je iets doet, dat dit gevolgen heeft. En dat je daar rekening mee moet houden. Het leven is soms gevaarlijk. Bijvoorbeeld als je verkeerde vrienden hebt, als je blowt en als je schulden hebt. Je leert hoe je jezelf daartegen kunt beschermen.

Door jouw problemen weet je niet altijd goed hoe je je moet gedragen. Daarom helpt iemand je vaak daarbij. En als je iets helemaal niet kunt, dan doet iemand anders dat voor je. Bijvoorbeeld een begeleider.

Verzorging en opvoeding

Je kunt vaak best goed voor jezelf zorgen. Maar niet altijd even goed als een ander die even oud is als jij. Bij jou is het nodig dat een begeleider oplet of de dingen die je zelf kunt, ook goed gaan. Soms helpt hij een keertje, omdat het je dan iets beter lukt. En soms doet de begeleider moeilijkere dingen voor je, omdat je dit zelf niet kunt. Soms is het wel nodig dat iemand tegen je zegt dat je iets moet doen. Zoals bijvoorbeeld gaan douchen. En dat iemand kijkt of je ook wel echt je haar hebt gewassen.

Wat krijg je in pakket 2?

Hieronder kun je lezen welke zorg je met pakket 2 kunt krijgen. Dit is een algemene beschrijving. Dat betekent dat de zorg die je echt krijgt misschien net iets anders is.

Hoe woon je en hoe leef je?

Je leeft in een leefgroep. Je bent altijd met dezelfde groep mensen. Met deze mensen doe je de dagelijkse dingen. Je woont daar een tijdje. Er is altijd een begeleider die je kan helpen. Ook 's nachts.

Hoeveel uur zorg krijg je?

Je krijgt gemiddeld 17,0 tot 21,0 uur zorg en hulp per week bij het wonen. De hoeveelheid zorg en hulp kan van week tot week verschillen.'s Nachts is er altijd een begeleider. Je krijgt:

- hulp bij jouw eigen verzorging
- begeleiding
- behandelingen door een deskundige
- trainingen
- gesprekken met je ouders.

Overdag ga je meestal naar je werk of naar school. Of je hebt training. De uren dat je werkt of naar school gaat horen niet bij de uren die je krijgt voor zorg.

De zorgtijd is bedoeld voor hulp die je alleen krijgt en voor hulp die je in een groep krijgt. Zoals samen eten, dagbesteding, of sociale activiteiten. De hoeveelheid zorg die je krijgt kan per week verschillen.

Je maakt afspraken met het behandelcentrum over welke zorg je precies krijgt. Het behandelcentrum krijgt een vergoeding voor de zorg die jij krijgt. Het behandelcentrum maakt samen met jou (en je ouders of wettelijk vertegenwoordiger) een zorgplan. In dit plan staat precies hoeveel zorg en hulp je krijgt. Maar ook welke zorg en hulp je krijgt. De instelling evalueert het zorgplan minimaal één keer per jaar met jou.

Wat doe je tijdens de behandeling?

Je krijgt de training die jij nodig hebt. Bijvoorbeeld hoe het is om een baan te hebben. Of hoe je je gedraagt in een groep. Of hoe je moet koken. Dit zijn maar een paar voorbeelden. Je kunt veel verschillende trainingen krijgen.

Afspraken in een behandelplan

Het behandelcentrum maakt samen met jou en met je ouders of voogd een behandelplan. In het behandelplan staat precies hoeveel behandeling en begeleiding jij krijgt. Maar ook welke behandeling en begeleiding je krijgt. Wat ga je leren en welke hulp krijg jij daarbij? Het behandelcentrum bespreekt het behandelplan minimaal één keer per jaar met jou. Tussendoor bespreken de begeleiders vaker wat jij nog moet leren en welke hulp je nodig hebt.

Welke zorg krijg je?

Behandeling en begeleiding

Er is de hele dag begeleiding dicht bij jou in de buurt aanwezig. Er is dus iemand bij jou in de buurt die let op jouw gedrag. Je krijgt begeleiding voor jou alleen, maar vooral veel begeleiding in een groep. De begeleiding zorgt ervoor dat je dingen doet. En als je die dingen zelf niet kunt, dan doet de begeleiding het voor je. Er zijn ook regels.

Je krijgt vooral begeleiding om ervoor te zorgen dat je beter leert om te gaan met andere mensen. Je leert je goed te gedragen. Je leert ook dat je niet iets gevaarlijks moet gaan doen. Bijvoorbeeld drugs gebruiken of geld uitgeven dat je niet hebt. Het is belangrijk dat je leert of je iemand kunt vertrouwen of niet. Je vindt het vaak moeilijk om problemen op te lossen. De begeleiders helpen je hierbij. En je leert hoe je dat zelf kunt doen. Je leert dus om te gaan met de problemen in jouw gedrag.

Verzorging en opvoeding

Een begeleider helpt je bij jouw verzorging, als dat nodig is. Meestal kun je ook dingen zelf. Dat hangt af van je leeftijd. De begeleiders letten vooral op dat jij ook doet wat je moet doen. Dit controleren ze. En anders zeggen ze dat je het moet doen.

In de leefgroep zorg je voor het huishouden. Samen met de anderen die daar wonen. Je moet bijvoorbeeld schoonmaken en koken. Het is goed voor jouw behandeling als je hierbij helpt.

Speciale zorg

Het behandelcentrum zorgt voor een huisarts als dat nodig is. Ze moeten ook zorgen voor een tandarts, en voor jouw medicijnen. Deskundige mensen van het behandelcentrum helpen de begeleiders hoe zij moeten omgaan met jouw problemen. Je krijgt zo hulp bij je problemen met je gedrag. En er is extra aandacht voor je als je steeds dezelfde problemen hebt.

Dagbesteding

Op dagen in de week ga je naar school. Soms is het beter dat je niet naar school gaat. En soms hoef je volgens de wet niet meer naar school. Dan ga je andere dingen doen. Misschien bereid je je voor op een baan.

Als je niet naar school gaat, of niet aan het werk bent, kun je andere dingen doen. Deze dingen helpen je bij jouw behandeling. Je krijgt bijvoorbeeld therapie. Je leert dan om je anders te gedragen. En om zelfstandiger te worden.

In het weekend en in de vakantie zijn jouw dagen anders dan wanneer je naar school gaat. Wat je die dagen doet, bespreek je met het behandelcentrum.

Pakket 3

Wonen met intensieve behandeling en begeleiding, kleine groep

Wonen met intensieve behandeling en begeleiding, kleine groep betekent dat je woont in een kleine groep jongeren. Je woont op een veilige plek. Het kan zijn dat er meer kleine groepjes in één gebouw zitten.

Je krijgt veel behandeling en begeleiding in een behandelcentrum. Ook de behandeling is in een kleine groep.

Voor wie is pakket 3?

Je hebt een licht verstandelijke beperking. Je hebt veel hulp nodig om met andere mensen om te gaan. Dit komt doordat je erge problemen hebt met je gedrag.

Welke zorg heb je nodig?

Behandeling en begeleiding

Je hebt problemen met je gedrag. Daarvoor heb je behandeling en begeleiding nodig in een behandelcentrum. Hier leer je hoe je je anders kunt gedragen. En je leert dingen die je moeilijk vindt.

Je wilt graag dat er orde is in je leven. Als er iets gebeurt wat je niet van tevoren wist, vind je dat niet leuk. Je hebt niet veel vrienden en kennissen. Je vindt het moeilijk om met andere mensen kennis te maken. Je vindt het

moeilijk om in een grote groep te zijn. Dan weet je niet hoe je je moet gedragen. En je weet ook niet goed hoe je moet omgaan met je gevoelens. Je hebt problemen met je gedrag. Dat zie je aan verschillende dingen. Je praat vaak agressief. Of je weet niet goed wat je wel en niet kunt doen. Je doet dan dingen die je eigenlijk niet wilt of mag. Soms wil je dat iemand dingen voor je doet die eigenlijk niet goed voor je zijn.

Maar je kunt ook heel erg stil zijn. Dan praat je niet met andere mensen. Of je bent bang voor dingen. Je kunt ook psychiatrische problemen hebben. Ook kun je jezelf pijn doen. Bijvoorbeeld je slaat jezelf of je snijdt in je zelf.

Bij jou is het nodig dat iemand zegt hoe je je moet gedragen. Je leert goed hoe je je moet gedragen. En dat je echt steeds doet wat je moet doen.

Verzorging en opvoeding

Je kunt meestal goed voor jezelf zorgen. Maar niet altijd even goed als een ander die even oud is als jij. Bij jou is het nodig dat een begeleider oplet of de dingen die je zelf kunt doen, ook goed gaan. Soms helpt hij een keertje, omdat het je dan net iets beter lukt. Het is wel nodig dat iemand tegen je zegt dat je iets moet doen. Bijvoorbeeld dat je moet gaan douchen. Dan moet de begeleider daarna wel kijken of je je echt hebt gewassen.

Wat krijg je in pakket 3?

Hieronder kun je lezen welke zorg je met pakket 3 kunt krijgen. Dit is een algemene beschrijving. Dat betekent dat de zorg die jij echt krijgt misschien net iets anders is.

Hoe woon je en hoe leef je?

Je leeft in een huis. Je doet dingen met een kleine groep mensen. Zoveel mensen, dat jij het nog prettig vindt. Je woont daar een tijdje. Er is altijd een begeleider die je kan helpen. Ook 's nachts.

Hoeveel uur zorg krijg je?

Je krijgt gemiddeld 22,0 tot 27,0 uur zorg en hulp per week bij het wonen. De hoeveelheid zorg en hulp kan van week tot week verschillen.'s Nachts is er altijd een begeleider. Je krijgt:

- hulp bij jouw eigen verzorging
- begeleiding
- behandelingen door een deskundige
- trainingen
- gesprekken met je ouders.

Overdag ga je meestal naar je werk of naar school. Of je hebt training. De uren dat je werkt of naar school gaat horen niet bij de uren die je krijgt voor zorg.

De zorgtijd is bedoeld voor hulp die je alleen krijgt en voor hulp die je in een groep krijgt. Zoals samen eten, dagbesteding, of sociale activiteiten. De hoeveelheid zorg die je krijgt kan per week verschillen.

Je maakt afspraken met het behandelcentrum over welke zorg je precies krijgt. Het behandelcentrum krijgt een vergoeding voor de zorg die jij krijgt. Het behandelcentrum maakt samen met jou (en je ouders of wettelijk vertegenwoordiger) een zorgplan. In dit plan staat precies hoeveel zorg en hulp je krijgt. Maar ook welke zorg en hulp je krijgt. De instelling evalueert het zorgplan minimaal één keer per jaar met jou.

Wat doe je tijdens de behandeling?

Je krijgt de training die jij nodig hebt. Bijvoorbeeld hoe het is om een baan te hebben. Of hoe je met iemand moet kennismaken. Of koken. Dit zijn maar een paar voorbeelden. Je kunt veel verschillende trainingen krijgen.

Afspraken in een behandelplan

Het behandelcentrum maakt samen met jou een behandelplan. De begeleiders overleggen ook met je ouders of voogd. In het behandelplan staat precies hoeveel behandeling en begeleiding jij krijgt. Maar ook welke behandeling en begeleiding je krijgt. Wat ga je leren en welke hulp krijg jij daarbij?

Het behandelcentrum bespreekt het behandelplan minimaal één keer per jaar met jou. Tussendoor bespreken de begeleiders vaker wat jij nog moet leren en welke hulp je nodig hebt.

Welke zorg krijg je?

Behandeling en begeleiding

Er is de hele dag begeleiding. Er is dus altijd iemand die let op jouw gedrag. Je krijgt begeleiding voor jou alleen, ook als je in een groep iets doet. De begeleiding zorgt ervoor dat je dingen doet. Er zijn ook regels.

Je krijgt vooral begeleiding om ervoor te zorgen dat je beter leert om te gaan met andere mensen. Je leert ook vaardigheden. En je leert hoe je om moet gaan met je gevoelens en je angsten. Maar ook hoe je om moet gaan met het gevoel dat je jezelf pijn wilt doen. Je leert dus beter om te gaan met de problemen in jouw gedrag.

Verzorging en opvoeding

Een begeleider helpt je bij jouw verzorging, als dat nodig is. Meestal kun je ook dingen zelf. Dat ligt er aan hoe oud je bent. En anders krijg je daar hulp bij. Of de begeleiders doen het voor je als het je niet lukt om het zelf te doen. De begeleiders letten vooral op dat jij ook doet wat je moet doen. Dit controleren ze. En anders zeggen ze dat je het moet doen.

In het behandelcentrum zorg je samen met de anderen die daar wonen voor het huishouden. Je moet bijvoorbeeld schoonmaken en koken. Het is goed voor jouw behandeling als je hierbij helpt.

Speciale zorg

Het behandelcentrum zorgt voor een huisarts als dat nodig is. Ze moeten ook zorgen voor een tandarts, en voor jouw medicijnen. Deskundige mensen van het behandelcentrum helpen de begeleiders hoe zij moeten omgaan met jouw problemen. Je krijgt zo hulp bij je problemen met je gedrag. En er is extra aandacht voor je als je steeds dezelfde problemen hebt.

Dagbesteding

Op dagen in de week ga je naar school. Soms is het beter dat je niet naar school gaat. En soms hoef je volgens de wet niet meer naar school. Dan ga je andere dingen doen. Misschien bereid je je voor op een baan.

Als je niet naar school gaat, of niet aan het werk bent, kun je andere dingen doen. Deze dingen helpen je bij jouw behandeling. Je krijgt bijvoorbeeld therapie. Je leert dan om je anders te gedragen. En om zelfstandiger te worden.

In het weekend en in de vakantie zijn jouw dagen anders dan wanneer je naar school gaat. Wat je die dagen doet, bespreek je met het behandelcentrum.

Pakket 4

Wonen met zeer intensieve behandeling en begeleiding

Wonen met zeer intensieve behandeling en begeleiding betekent dat je in een kleine groep woont in een behandelcentrum. Alle kamers zijn altijd beveiligd. Er is altijd iemand die op je let. De huizen zijn op het terrein van een instelling.

Voor wie is pakket 4?

Je hebt een licht verstandelijke beperking. Je hebt erge en lastige problemen door je gedrag. Daardoor kun je gevaarlijk zijn voor anderen. Maar je kunt ook gevaarlijk zijn voor jezelf.

Welke zorg heb je nodig?

Behandeling en begeleiding

Je hebt problemen met je gedrag. Daarvoor heb je behandeling en begeleiding nodig in een behandelcentrum. Hier leer je hoe je je anders kunt gedragen. Je vindt het niet leuk dat je andere dingen moet leren. Je wilt eigenlijk nergens iets mee te maken hebben. Het is nodig dat er altijd iemand op jou let. Als je iets doet wat niet mag, dan zeggen de begeleiders daar iets van. Bij jou is het nodig dat iemand zegt hoe je je moet gedragen. Je leert goed hoe je je moet gedragen. Je hebt problemen met je gedrag. Dat zie je aan verschillende dingen. Je praat vaak agressief. Of je weet niet goed wat je wel en niet kunt doen. Je doet dan dingen die je eigenlijk niet wilt of mag. Soms wil je dat iemand dingen voor je doet die eigenlijk niet goed voor je zijn.

Maar je kunt ook heel erg stil zijn. Dan zeg je niets als iemand iets tegen je zegt.

Ook kun je jezelf veel pijn doen. Bijvoorbeeld je slaat jezelf of je snijdt in je zelf. Je probeert jezelf dus iets heel ergs aan te doen.

Daarnaast kun je veel met seks bezig zijn. Op een andere manier dan andere mensen dat doen. Bijvoorbeeld doordat je iemand anders dwingt of dreigt tot het hebben van seks met jou. Of omdat je veel seks hebt met andere personen zonder dat je dat zelf echt wilt. Daar is veel extra aandacht en begeleiding voor nodig

Je kunt ook psychiatrische problemen hebben.

Verzorging en opvoeding

Je kunt meestal wel voor jezelf zorgen. Maar niet altijd even goed als een ander die even oud is als jij. Bij jou is het nodig dat een begeleider oplet of de dingen die je zelf kunt doen, ook goed gaan. En soms helpt hij een keer-tje, omdat het je dan iets beter lukt. De begeleider kan ook iets voor jou doen, omdat je het zelf niet kunt. Of omdat je het zelf niet wilt doen.

Wat krijg je in pakket 4?

Hieronder kun je lezen welke zorg je met pakket 4 kunt krijgen. Dit is een algemene beschrijving. Dat betekent dat de zorg die jij krijgt misschien net iets anders is.

Hoe woon je en hoe leef je?

Je leeft in een groep in een behandelcentrum. Je woont daar een tijdje. Er is altijd een begeleider die je kan helpen. Ook 's nachts is er een begeleider bij je in de buurt. Hij let er op dat je geen gevaarlijke dingen doet.

Hoeveel uur zorg krijg je?

Je krijgt gemiddeld 27,0 tot 33,0 uur zorg en hulp per week bij het wonen. De hoeveelheid zorg en hulp kan van week tot week verschillen.'s Nachts is er altijd een begeleider. Je krijgt:

- hulp bij jouw eigen verzorging
- begeleiding
- behandelingen door een deskundige
- trainingen
- gesprekken met je ouders.

Overdag ga je meestal naar je werk of naar school. Of je hebt training. De uren dat je werkt of naar school gaat horen niet bij de uren die je krijgt voor zorg.

De zorgtijd is bedoeld voor hulp die je alleen krijgt en voor hulp die je in een groep krijgt. Zoals samen eten, dagbesteding, of sociale activiteiten. De hoeveelheid zorg die je krijgt kan per week verschillen.

Je maakt afspraken met het behandelcentrum over welke zorg je precies krijgt. Het behandelcentrum krijgt een vergoeding voor de zorg die jij krijgt. Het behandelcentrum maakt samen met jou (en je ouders of wettelijk vertegenwoordiger) een zorgplan. In dit plan staat precies hoeveel zorg en hulp je krijgt. Maar ook welke zorg en hulp je krijgt. De instelling evalueert het zorgplan minimaal één keer per jaar met jou.

Wat doe je tijdens de behandeling?

Je krijgt de training die jij nodig hebt. Bijvoorbeeld hoe je met andere mensen om moet gaan. Of hoe je rustig kunt blijven. En dat je niet mag schelden en vloeken. Dit zijn maar een paar voorbeelden. Je kunt veel verschillende trainingen krijgen.

Afspraken in het behandelplan

Het behandelcentrum maakt samen met jou en je ouders of voogd een behandelplan. In het behandelplan staat precies hoeveel behandeling en begeleiding jij krijgt. Maar ook welke behandeling en begeleiding je krijgt. Wat ga je leren en welke hulp krijg jij daarbij?

Het behandelcentrum bespreekt het behandelplan minimaal één keer per jaar met jou. Tussendoor bespreken de begeleiders vaker wat jij nog moet leren en welke hulp je nodig hebt.

Welke zorg krijg je?

Behandeling en begeleiding

Er is de hele dag begeleiding. Er is dus altijd iemand die let op jouw gedrag. Je krijgt begeleiding voor jou alleen, ook als je in een groep iets doet. De begeleiding zorgt ervoor dat je dingen doet. Er zijn ook regels. Je krijgt vooral begeleiding om ervoor te zorgen dat je je beter leert gedragen. En hoe je met andere mensen om moet gaan. Je leert ook dat je anderen en jezelf geen pijn moet doen. En niet tegen anderen moet schelden. Je leert ook dat je niet iedereen kunt vertrouwen. Je leert dus beter om te gaan met de problemen in jouw gedrag.

Verzorging en opvoeding

Een begeleider helpt je bij jouw verzorging, als dat nodig is. Meestal kun je ook dingen zelf. Dat ligt er aan hoe oud je bent. En anders krijg je daar hulp bij. De begeleiders letten vooral op dat jij ook doet wat je moet doen. Dit controleren ze. En anders zeggen ze dat je het moet doen. Soms kun je iets best zelf, maar wil je dat gewoon niet doen. Dan doen de begeleiders dat voor je.

In het behandelcentrum zorg je samen met de anderen die daar wonen voor het huishouden. Je moet bijvoorbeeld schoonmaken en koken. Het is goed voor jouw behandeling als je hierbij helpt.

Speciale zorg

Het behandelcentrum zorgt voor een huisarts als dat nodig is. Ze moeten ook zorgen voor een tandarts, en voor jouw medicijnen. Deskundige mensen van het behandelcentrum helpen de begeleiders hoe zij moeten omgaan met jouw problemen. Je krijgt zo hulp bij je problemen met je gedrag. En er is extra aandacht voor je als je steeds dezelfde problemen hebt.

Dagbesteding

Het behandelcentrum zorgt voor alles. Voor wonen, school en je vrije tijd. Je gaat dus meestal naar een school van het behandelcentrum. Als je wel naar een normale school gaat, dan krijg je daar heel veel extra hulp bij.

Als je niet naar school gaat, of niet aan het werk bent, kun je andere dingen doen. Deze dingen helpen je bij jouw behandeling. Je krijgt bijvoorbeeld therapie. Je leert dan om je anders te gedragen. En om zelfstandiger te worden.

In het weekend en in de vakantie zijn jouw dagen anders dan wanneer je naar school gaat. Wat je die dagen doet, bespreek je met het behandelcentrum.

Pakket 5

Besloten wonen met zeer intensieve behandeling en begeleiding

Besloten wonen met zeer intensieve behandeling en begeleiding

betekent dat je in een behandelcentrum woont waar alle kamers zijn beveiligd. En er is altijd iemand die op je let. Er is ook een 'time out'-kamer. Dit is een kamer waar je even rustig kunt worden. Bijvoorbeeld als je gedrag gevaarlijk is voor jou of voor anderen. De huizen zijn op het terrein van een instelling.

Het behandelcentrum zorgt voor alles

Voor wonen, school en je vrije tijd. Je gaat dus naar een school van het behandelcentrum.

Voor wie is pakket 5?

Je hebt een licht verstandelijke beperking. Je hebt erge en lastige problemen door je gedrag. Daardoor kun je gevaarlijk zijn voor anderen. Maar je kunt ook gevaarlijk zijn voor jezelf. Een beveiligd behandelcentrum is daarom heel belangrijk voor jou. Soms zegt de rechter dat jij naar een behandelcentrum moet. Ook als jij en je ouders dat niet willen, dan moet dat toch.

Welke zorg heb je nodig?

Behandeling en begeleiding

Je hebt problemen met je gedrag. Daarvoor heb je behandeling en begeleiding nodig in een behandelcentrum. Maar voor jou is wonen in een behandelcentrum ook nodig omdat je op ieder moment kunt botsen met je omgeving. Je hebt dan zomaar hevige ruzie of wordt agressief. Hier leer je hoe je je anders kunt gedragen. Je vindt het niet leuk dat je andere dingen moet leren. Je wilt eigenlijk nergens iets mee te maken hebben.

Het is nodig dat er altijd iemand op jou let. Als je iets doet wat niet mag, dan zeggen de begeleiders daar iets van. En soms moet je even rustig worden. Dan ga je naar de 'time-out'-kamer.

Je hebt problemen met je gedrag. Dat zie je aan verschillende dingen. Je praat vaak agressief. Je kunt anderen makkelijk beïnvloeden of voorliegen. Of je weet niet goed wat je wel en niet kunt doen. Je doet dan dingen die je eigenlijk niet wilt of mag. Soms wil je dat iemand dingen voor je doet die eigenlijk niet goed voor je zijn. Of je wilt jezelf iets heel ergs aan doen.

Maar je kunt ook heel erg stil zijn. Dan zeg je niets als iemand iets tegen je zegt.

Daarnaast kun je veel met seks bezig zijn. Op een andere manier dan andere mensen dat doen. Bijvoorbeeld doordat je iemand anders dwingt of dreigt tot het hebben van seks met jou. Of omdat je veel seks hebt met andere personen zonder dat je dat zelf echt wilt. Daar is veel extra aandacht en begeleiding voor nodig. Je kunt ook psychiatrische problemen hebben.

Bij jou is het nodig dat iemand zegt hoe je je moet gedragen. Je leert goed hoe je je moet gedragen. En dat je echt steeds doet wat je moet doen.

Verzorging en opvoeding

Je kunt meestal wel voor jezelf zorgen. Maar niet altijd even goed als een ander die even oud is als jij. Bij jou is het nodig dat een begeleider oplet of de dingen die je zelf kunt doen, ook goed gaan. En soms helpt hij een keertje, omdat het je dan net iets beter lukt. De begeleider kan ook iets voor jou doen, omdat je het zelf niet kunt. Of omdat je het zelf niet wilt doen.

Wat krijg je in pakket 5?

Hieronder kun je lezen welke zorg je met pakket 5 kunt krijgen. Dit is een algemene beschrijving. Dat betekent dat de zorg die jij echt krijgt misschien net iets anders is.

Hoe woon je en hoe leef je?

Je leeft in een groep in een beveiligd behandelcentrum. Je woont daar een tijdje. Er is altijd een begeleider die je kan helpen. Ook 's nachts is er een begeleider bij je in de buurt. Hij let er op dat je geen gevaarlijke dingen doet.

Hoeveel uur zorg krijg je?

Je krijgt gemiddeld 27,0 tot 33,0 uur zorg en hulp per week bij het wonen. De hoeveelheid zorg en hulp kan van week tot week verschillen.'s Nachts is er altijd een begeleider. Je krijgt:

- hulp bij jouw eigen verzorging
- begeleiding
- behandelingen door een deskundige
- trainingen
- gesprekken met je ouders.

Overdag ga je meestal naar je werk of naar school. Of je hebt training. De uren dat je werkt of naar school gaat horen niet bij de uren die je krijgt voor zorg.

De zorgtijd is bedoeld voor hulp die je alleen krijgt en voor hulp die je in een groep krijgt. Zoals samen eten, dagbesteding, of sociale activiteiten. De hoeveelheid zorg die je krijgt kan per week verschillen.

Je maakt afspraken met het behandelcentrum over welke zorg je precies krijgt. Het behandelcentrum krijgt een vergoeding voor de zorg die jij krijgt. Het behandelcentrum maakt samen met jou (en je ouders of wettelijk vertegenwoordiger) een zorgplan. In dit plan staat precies hoeveel zorg en hulp je krijgt. Maar ook welke zorg en hulp je krijgt. De instelling evalueert het zorgplan minimaal één keer per jaar met jou.

Wat doe je tijdens de behandeling?

Je krijgt trainingen die jij nodig hebt. Bijvoorbeeld hoe je met andere mensen om moet gaan. Of hoe je rustig kunt blijven. En dat je niet mag schelden en vloeken. Je leert ook hoe je geen verkeerde vrienden krijgt. Dit zijn maar een paar voorbeelden. Je kunt veel verschillende trainingen krijgen.

Afspraken in een behandelplan

Het behandelcentrum maakt samen met jou en je ouders of voogd een behandelplan. In het behandelplan staat precies hoeveel behandeling en begeleiding jij krijgt. Maar ook welke behandeling en begeleiding je krijgt. Wat ga je leren en welke hulp krijg jij daarbij?

Het behandelcentrum bespreekt het behandelplan minimaal één keer per jaar met jou. Tussendoor bespreken de begeleiders vaker wat jij nog moet leren en welke hulp je nodig hebt.

Welke zorg krijg je?

Behandeling en begeleiding

Er is de hele dag begeleiding. Er is dus altijd iemand die let op jouw gedrag. Je krijgt begeleiding voor jou alleen, ook als je in een groep iets doet. De begeleiding zorgt ervoor dat je dingen doet. Er zijn ook regels.

Je krijgt vooral begeleiding om ervoor te zorgen dat je je beter leert gedragen. En hoe je met andere mensen om moet gaan. Je leert ook dat je anderen en jezelf geen pijn moet doen. En niet tegen anderen moet schelden. Je leert ook dat je niet iedereen kunt vertrouwen. Je leert dus beter om te gaan met de problemen in jouw gedrag.

Verzorging en opvoeding

Een begeleider helpt je bij jouw verzorging, als dat nodig is. Meestal kun je ook dingen zelf. Dat ligt er aan hoe oud je bent. En anders krijg je daar hulp bij. De begeleiders letten vooral op dat jij ook doet wat je moet doen. Dit controleren ze. En anders zeggen ze dat je het moet doen. Soms kun je iets best zelf, maar wil je dat gewoon niet doen. Dan doen de begeleiders dat voor je.

In het behandelcentrum zorg je samen met de anderen die daar wonen voor het huishouden. Je moet bijvoorbeeld schoonmaken en koken. Het is goed voor jouw behandeling als je hierbij helpt.

Speciale zorg

Het behandelcentrum zorgt voor een huisarts als dat nodig is. Ze moeten ook zorgen voor een tandarts, en voor jouw medicijnen. Deskundige mensen van het behandelcentrum helpen de begeleiders hoe zij moeten omgaan met jouw problemen. Je krijgt zo hulp bij je problemen met je gedrag. En er is extra aandacht voor je als je steeds dezelfde problemen hebt.

Dagbesteding

Als je niet naar school gaat, of niet aan het werk bent, kun je andere dingen doen. Deze dingen helpen je bij jouw behandeling. Je krijgt bijvoorbeeld therapie. Je leert dan om je anders te gedragen. En om zelfstandiger te worden.

In het weekend en in de vakantie zijn jouw dagen anders dan wanneer je naar school gaat. Wat je die dagen doet, bespreek je met het behandelcentrum.

Praktische zaken

Begrippenlijst

Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten (AWBZ)

De AWBZ is de Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten. De AWBZ is een verzekering voor ziektekosten waar je je niet apart voor hoeft te verzekeren. Bijvoorbeeld voor gehandicaptenzorg, verblijf in een verpleeghuis of langdurige geestelijke gezondheidszorg. Iedereen die in Nederland woont of werkt is automatisch verzekerd voor deze zorg.

Behandelcentrum

Een behandelcentrum is een centrum waar kinderen en jongeren met een licht verstandelijke beperking begeleiding krijgen. De jongeren hebben problemen en ze kunnen die niet zelf oplossen. Het behandelcentrum helpt deze jongeren bij de opvoeding en hun ontwikkeling. In een behandelcentrum wonen de jongeren meestal samen met een groepje in een huis. Het kan zijn dat er meer groepjes in hetzelfde huis wonen. Het huis kan in een wijk zijn. Maar het huis kan ook op het terrein van een instelling staan. Dan hoort het vaak bij een behandelcentrum voor jongeren met een licht verstandelijke beperking. Iedereen in het huis heeft een eigen kamer. In sommige kamers kan iedereen komen. Bijvoorbeeld de woonkamer, de badkamer en de keuken.

Behandelplan

In het behandelplan staat wat je elke dag doet. In het behandelplan staat hoe het behandelcentrum jou de zorg geeft die jij nodig hebt. In het behandelplan staat ook wat je moet leren en hoe de begeleiders daarbij helpen.

Centrum Indicatiestelling Zorg (CIZ)

Het CIZ kijkt welke zorg iemand nodig heeft. Het CIZ kijkt ook hoeveel zorg iemand nodig heeft. Het CIZ is een onafhankelijke organisatie.

Dagbesteding

Dit zijn dingen die je overdag kunt doen. De meeste jongeren met een licht verstandelijke beperking gaan naar school of hebben een baan. Of ze bereiden zich voor op een baan. Als je niet naar school gaat of werkt, kun je overdag andere dingen doen. En in het weekend en in de vakantie.

Dagbesteding is ook voor jongeren met een licht verstandelijke beperking die niet naar school kunnen en ook niet kunnen werken.

Indicatiebesluit

Dit is het besluit dat je krijgt van het CIZ. Er staat in hoeveel zorg jij nodig hebt en wat voor zorg dat is. Je moet de zorg krijgen die in dit indicatiebesluit staat. Dat staat in de wet. Ben je het niet eens met het indicatiebesluit? Dan kun je een brief schrijven naar het CIZ.

Gezinsvoogd

Een gezinsvoogd is een medewerker van Bureau Jeugdzorg. Als jij een Onder Toezicht Stelling (OTS) krijgt dan gaat een gezinsvoogd jouw ouders helpen. Bijvoorbeeld bij hoe ze jou moeten opvoeden. De gezinsvoogd is niet jouw wettelijk vertegenwoordiger.

Wettelijk vertegenwoordiger

Een wettelijk vertegenwoordiger is iemand die verantwoordelijk is voor jou. Voor wat jij doet en om voor jou te zorgen. Meestal zijn dat je ouders. Sommige kinderen hebben geen ouders meer. Of hun ouders mogen niet meer voor hen zorgen. Dan krijg je een vertegenwoordiger. Dit kan een familielid zijn, zoals je oom of tante of je opa of oma. Maar ook iemand van Bureau Jeugdzorg of een pleegouder. We noemen dit ook wel jouw voogd.

Zorg met verblijf

‘Zorg met verblijf’ betekent dat je op een speciale plek woont. En dat je daar hulp of zorg krijgt. Je krijgt daar de zorg van een van de pakketten die in deze gids staan.

Zorgovereenkomst

In de zorgovereenkomst staan de afspraken over jouw zorg. In de zorgovereenkomst staat ook dat de instelling samen met jou een zorgplan moet maken.

Zorgzwaartepakket

Dit is het hele pakket van wonen, hulp, begeleiding en verzorging dat je krijgt. Je krijgt de zorg die je nodig hebt. Soms valt er ook behandeling onder.

Instanties en websites

Centrum Indicatiestelling Zorg

Website: www.ciz.nl

Postadres: Postbus 232, 3970 AE Driebergen

Bezoekadres: CIZ hoofdkantoor, Princenhof Park 3, 3972 NG Driebergen

Vragen? Met vragen over uw persoonlijke situatie kunt u contact opnemen met de CIZ-vestiging bij u in de buurt. U vindt de adressen op de website www.ciz.nl. Heeft u algemene vragen over de AWBZ? Bel dan het Centraal Informatiepunt AWBZ-zorg, 0900-1404 (lokaal tarief). Dit nummer is te bereiken van maandag tot en met vrijdag, van 8.30 - 17.00 uur.

College voor zorgverzekeringen (CVZ)

Website: www.cvz.nl
Postadres: Postbus 320, 1110 AH Diemen
Tel: 020 797 85 55

Inspectie voor de Gezondheidszorg

Website: www.igz.nl
Postadres: Postbus 2680, 3500 GR Utrecht
Tel: 088 12 05 000 (lokaal tarief),
bereikbaar van maandag t/m vrijdag 09.00 - 17.00 uur
E-mail: loket@igz.nl

Zorgkantoren via Zorgverzekeraars Nederland (ZN)

Website: www.zn.nl
Postadres: Postbus 520, 3700 AM Zeist
Bezoekadres: Sparrenheuvel 16, 3708 JE Zeist
Tel: 030 698 89 11
E-mail: info@zn.nl

KiesBeter.nl

Op KiesBeter.nl kunt u zorginstellingen vergelijken. U kunt op deze website ook de gegevens vinden van de zorginstellingen in de gehandicaptensector.

Website: www.kiesbeter.nl
Postadres: p/a RIVM, Postbus 1, 3720 BA Bilthoven
Tel: 0900 123 78 90 (g 0,30 per minuut)
bereikbaar van maandag t/m vrijdag 09.00 - 18.00 uur
E-mail: info@kiesbeter.nl

MEE Nederland

Website: www.mee.nl

Tel: 0900 999 88 88 (lokaal tarief)

MEE heeft verschillende bureaus. De adressen staan op de website.

Cliëntenorganisaties

VG Belang

VG Belang helpt organisaties voor mensen met verstandelijke beperkingen. Ze helpen ook de ouders, families en andere mensen die er mee te maken hebben.

Postadres: Postbus 85278, 3508 AG Utrecht

Tel: 030 236 37 29

E-mail: info@vgbelang.nl

Landelijk Steunpunt cliëntenRaden (LSR)

Website: www.hetlsr.nl

Postadres: Postbus 8224, 3503 RE Utrecht

Tel: 030 299 00 04. Je kunt bellen op maandag, dinsdag en donderdag van 10.00 tot 16.00 uur.

E-mail: helpdesk@hetlsr.nl

Nederlandse Patiënten Consumenten Federatie

Website: www.npcf.nl

Postadres: Postbus 1539, 3500 BM Utrecht

Tel: 030 297 03 03

E-mail: npcf@npcf.nl

Informatie- en Klachtenbureau Gezondheidszorg (IKG)

Een IKG hoort bij een Patiënten/Consumenten Platform en is onafhankelijk. In iedere regio is zo'n bureau.

Website: www.zorgbelang-nederland.nl
Iedere regio heeft een eigen telefoonnummer. Deze vindt je op de website.

VraagRaak

VraagRaak helpt mensen met een verstandelijke beperking die hun mening willen geven over een instelling.

Postadres: Postbus 85274, 3508 AG Utrecht

Tel: 030 236 37 23. Je kunt bellen van maandag tot en met vrijdag van 10.00 tot 14.00 uur en op woensdagavond van 19.00 tot 21.00 uur..

E-mail: info@vraagraak.nl

Landelijke federatie Belangenverenigingen Onderling Sterk

Deze organisatie helpt mensen met een verstandelijke beperking van 18 jaar en ouder.

Postadres: Postbus 13117, 3507 LC Utrecht

Tel: 030 236 37 24. Je kunt bellen van maandag tot en met donderdag van 9.00 tot 16.00 uur en op vrijdag van 9.00 tot 12.30 uur.

E-mail: info@onderling-sterk.nl

Colofon

Uitgave: januari 2010

Samenstelling en redactie: College voor zorgverzekeringen

De verantwoordelijkheid voor de tekst van deze gids ligt bij het College voor zorgverzekeringen, de Nederlandse Patiënten Consumenten Federatie (mede namens de betrokken cliëntenorganisaties), Zorgverzekeraars Nederland, het Centrum Indicatiestelling Zorg en het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport.

Deze uitgave is in januari 2010 tot stand gekomen en beschrijft de hoofdlijnen van de zorgzwaartepakketten. Er kunnen veranderingen zijn opgetreden als u deze gids later leest. Aan deze tekst kunnen geen rechten ontleend worden.